

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 16. marts 2010
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2009-5400-0015
Dok.: CWS41055

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

udkast til forslag til lov om ændring af lov om hold af slagtekyllinger (Ændring af regler om belægningsgrad, tilsyn på slagteriet m.v.)

I. Høringen

Den 22. december 2009 sendte Justitsministeriet et udkast til forslag til lov om ændring af lov om hold af slagtekyllinger (Ændring af regler om belægningsgrad og om tilsyn på slagteriet mv.) samt udkast til bekendtgørelse om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger og til bekendtgørelse om slagtekyllinger og rugeægsproduktion i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Aktive Dyrerettigheder, Aktive Dyrevenner, Alle Dyrs Ret Daniche, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Slagterier, Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyrlægeforening, Det Biovidenskabelige Fakultet v/Københavns Universitet, Det Danske Fjerkræraad, Det Dyreetiske Råd, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/Aarhus Universitet, Det Veterinære Sundhedsråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Freja, Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO), Dyreværnsrådet, Fagligt Fælles Forbund – 3F, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fødevareøkonomisk Institut, Kommunernes Landsforening, Køddbranchens Fællesråd, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Frie Bønder – Levende Land, OASA – Organisation Against the Suffering of Animals, Politiforbundet i Danmark, Præsidenterne for samtlige byretter, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Slagteriernes Forskningsinstitut og WSPA Danmark.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Justitsministeriets kommentarer hertil er markeret med *kursiv*.

Det fremsatte forslag til lov om ændring af lov om hold af slagtekyllinger svarer i det væsentlige til det udkast, som blev sendt i høring, men der er foretaget visse ændringer, herunder i lyset af de indkomne høringssvar.

II. Høringssvarene

Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Fagligt Fælles Forbund – 3F, Præsidenterne for samtlige byretter, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten og Rigspolitiet har ikke bemærkninger til udkastet til lovforslag.

1. Generelle bemærkninger

Aktive Dyrerettigheder opfordrer til, at dyreværnslovens §§ 1–3 bliver gjort gældende for slagtekyllinger og dyr i rugeægsproduktionen.

Det Dyreetiske Råd hilser velkomment, at der kommer EU-lovgivning vedrørende hold af slagtekyllinger. Produktionen af slagtekyllinger foregår på et internationalt marked med stærk priskonkurrence, og derfor er det vigtigt at sikre, at der kommer ensartede krav til dyrevelfærd på tværs af landene, således at produktionen i lande med større lovgivningsmæssige krav til dyrevelfærd ikke ender med at blive udkonkurreret af produktionen i lande uden sådanne krav. Rådet mener generelt, at kravene til dyrevelfærd i slagtekyllingeproduktionen bør være væsentligt skrappe end de foreslåede krav, men samtidig er Rådet klar over, at det har været en kamp bare at nå så langt, som man er nået med den nye EU-lovgivning.

Rådet anerkender, at der med nedsættelse af en evalueringsgruppe er lavet et grundigt forarbejde, inden lovforslaget blev sendt i høring.

Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO) er tilfreds med, at Danmark og de øvrige EU-lande har til hensigt at indføre forbedringer for de milliarder af dyr, som hvert år vokser op i intensive slagtekyllingeproduktioner i Danmark og resten af EU.

For så vidt angår Aktive Dyrerettigheders bemærkning vedrørende dyreværnslovens §§ 1-3, kan Justitsministeriet oplyse, at det følger af § 3 i den gældende lov om hold af slagtekyllinger, at reglerne i dyreværnsloven og regler, der er udstedt i medfør af dyreværnsloven, desuden finder anvendelse på hold af slagtekyllinger. Det foreliggende lovforslag ændrer ikke herved. Lov om hold af slagtekyllinger finder ikke anvendelse på hold af æglæggende høner, der indgår i rugeægsproduktion, men Justitsministeriet kan oplyse, at dyreværnslovens §§ 1-3, ligeledes finder anvendelse på hold af disse dyr.

2. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i udkast til lov om ændring af lov om hold af slagtekyllinger

2.1. Definitioner (§ 2 i lov om hold af slagtekyllinger)

Det Veterinære Sundhedsråd foreslår, at det præciseres i § 2, stk. 8 og 9 – som omhandler definitionen af henholdsvis den daglige dødelighed og den samlede dødelighed – at det er det totale antal kyllinger, der skal divideres med.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Det Veterinære Sundhedsråds forslag om, at det i definitionerne i lovforslagets § 2, stk. 8 og 9, præciseres, at der skal divideres med det totale antal kyllinger, når henholdsvis den daglige dødelighed og den samlede dødelighed skal fastlægges. Lovforslaget er ændret i overensstemmelse hermed.

2.2. Belægningsgraden (§§ 7-7 c og § 13 i lov om hold af slagtekyllinger)

Aktive Dyrerettigheder ønsker, at antallet af dyr pr. kvadratmeter generelt set sættes ned, og at de foreslåede undtagelsesbestemmelser ikke indføres. Herudover bemærkes det, at Fødevarestyrelsens kontrolrapport viser, at nogle producenter ikke lever op til de gældende regler. Da de nævnte overtrædelser fører til velfærdsproblemer for dyrene, ønsker foreningen, at ministerier og myndigheder sikrer en højere grad af lovydighed hos producenterne.

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet, finder, at de foreslåede regler om fastsættelsen af belægningsgraden er hensigtsmæssige ud fra en dyrevelfærdsmæssig synsvinkel. Det er dog vanskeligt at vurdere konsekvenserne af kravet i § 7 b, stk. 1, nr. 2, om, at bedriften

skal drives i overensstemmelse med retningslinjer for hold af slagtekyl-
linger udarbejdet af Det Danske Fjerkræsråd, idet disse endnu ikke er ud-
arbejdet.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at det er positivt, at den maksimale belæg-
ningsgrad fastsættes til 33 kg levende vægt pr. m² friareal, da det vil sikre
slagtekylninger mere plads til bevægelse og aktivitet end de nuværende
40 kg pr. m².

Dyrenes Beskyttelse mener ikke, at det skal være tilladt at overstige en
belægning på 33 kg pr m², og foreningen tager derfor afstand fra mulig-
heden efter lovforslagets §§ 7 a og 7 b for at hæve belægningen til hen-
holdsvis 39 kg og 42 kg pr. m² ved at opfylde nærmere fastsatte betingel-
ser.

Dyrenes Beskyttelse bemærker, at i forhold til den gældende lov om hold
af slagtekylninger øges belægningsgraden med 2 kg pr. m² fra 40 til 42 kg
pr m². Dette er en problematisk stigning i en produktion, der allerede er
uhyre intensiv med fokus på at optimere antal kg kød produceret pr. m²
friareal. Ved at tillade en endnu højere belægningsgrad intensiveres pro-
duktionen yderligere, og det går ud over kyllingernes velfærd.

Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO) ser
helst, at den foreslåede belægningsgrad blev reduceret til maksimalt 25
kg levende kylling pr m² frit areal, men under ingen omstændigheder må
belægningsgraden være højere end 33 kg. Den lange række af forudsæt-
ninger, som kræves opfyldt, for at belægningsgraden kan øges yderligere,
kræver alt for mange ressourcer til kontrol, og de er ifølge organisationen
i øvrigt næsten umulige at kontrollere.

Dyreværnsrådet anfører, at det efter rådets opfattelse virker hensigts-
mæssigt at bevare det eksisterende danske system med en maksimal gen-
snitlig belægningsgrad på 40 kg levende vægt pr. m² friareal, som
det foreslås ved § 7 b, stk. 3, i udkastet til lovforslag, når det tages i be-
tragtning, at EU-direktivets øvre grænse er 42 kg levende vægt pr. m²
friareal.

Landbrug & Fødevarer tilslutter sig overordnet set indholdet af udkas-
tet, men finder, at direktivet for så vidt angår belægningstætheden burde
have været fulgt helt ud.

Den danske slagtekyllingeproduktion har gennem de seneste år til fulde dokumenteret, at den kan gennemføres med en belægningstæthed på 40 kg/m² samtidig med, at fødevarer sikkerheden og dyrevelfærden er i orden og på et niveau, der er bedre end i flere andre lande. Derfor anses det også for fuldt forsvarligt, at produktionen fortsætter med en gennemsnitlig belægningstæthed på 40 kg/m².

Det anføres endvidere, at kravene til ammoniakkoncentrationen og kul-dioxidkoncentrationen i lovforslagets § 7 a, stk. 1, nr. 2, synes at være fastlagt på et usikkert grundlag. Det er ikke klart, om disse krav kan efterleves under gængse danske forhold, hvorfor måling af disse niveauer bør ske efter nogle på forhånd fastlagte kriterier, som sikrer, at naturlige variationer over en vis tid ikke påvirker målingerne. Herudover anføres det, at trædepudevurderingen, jf. § 9 i lov om hold af slagtekyllinger, i og for sig sikrer, at staldmiljøet for hver enkelt flok opfylder de nødvendige krav. Trædepudekravene og den vurdering heraf, der finder sted, er en indsats, som branchen har investeret meget i, og den udgør en fast løbende omkostning.

Det forventes ikke, at kravet til en indendørstemperatur på maksimalt 3 °C over udetemperaturen ved udetemperaturer på 30 °C eller højere, jf. udkastets § 7 a, stk. 1, nr. 2, vil give anledning til større problemer, men det bemærkes, at producenterne kun har ringe erfaring med temperaturkrav.

Det anføres endvidere, at kravet i § 7 a, stk. 1, nr. 2, om en luftfugtighed på maksimalt 70 pct., når udetemperaturen er under 10° C, kan give anledning til problemer. Der tages derfor forbehold for dette punkt, idet branchen i alle tilfælde ønsker at indhøste nogle erfaringer på området. Man er dog fuldt ud klar over, at bestemmelserne vedrørende temperatur og luftfugtighed er direktivbestemte, og at der ikke umiddelbart kan ændres herpå nationalt. Bestemmelserne synes ifølge Landbrug & Fødevarer i stor udstrækning at være formuleret og tiltænkt geografiske områder, hvor der benyttes åbne huse med naturlig ventilation. Sådanne huse har langt lavere etableringsomkostninger, hvorfor belægningsgraden ikke har samme økonomiske betydning som f.eks. i Danmark, og samtidig er det alt andet lige lettere at gennemføre kravene der.

Herudover finder Landbrug & Fødevarer navnlig, at kravet til dødelighed i lovforslagets § 7 b, stk. 1, nr. 3, er problematisk. Kravet er uhensigtsmæssigt, idet det ikke kan udelukkes, at det har en negativ indvirkning på

dyrevelfærden, da det kan motivere producenter til ikke at aflive svage kyllinger i det nødvendige omfang. Det kan ikke udelukkes, at dødeligheden i den danske produktion, der som udgangspunkt er lav, kunne nedbringes ved anvendelse af antibiotika, men det har erhvervet grundlæggende ingen interesse i.

Branchen anmoder om, at det sikres, at en meget restriktiv tolkning og håndhævelse af lovgivningen ikke bevirker, at et særligt forhold på en besætning vedrørende dødelighed forhindrer, at produktionen kan fortsætte med den nuværende belægning på gennemsnitlig 40 kg/m².

Desuden oplyses det, at branchen vil gå i gang med at udarbejde de retningslinjer for hold af slagtekyllinger, der omtales i lovforslagets § 7 b, stk. 1, nr. 2. Det er hensigten, at retningslinjerne – med Justitsministeriets medvirken – vil være udarbejdet medio april 2010.

Som anført under pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, finder Justitsministeriet, at der for så vidt angår spørgsmålet om, i hvilket omfang det skal være muligt at øge belægningsgraden fra udgangspunktet på 33 kg levende vægt pr. m² friareal, bør foretages en samlet afvejning mellem på den ene side hensynet til produktionen og på den anden side hensyn til dyrevelfærden. Det er i den forbindelse Justitsministeriets opfattelse, at en højere belægningsgrad end 33 kg levende vægt pr. m² friareal kun skal være tilladt, hvis en række dyrevelfærdsmæssige betingelser er opfyldt. Der henvises til pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse heraf.

Samlet set er det Justitsministeriets opfattelse, at de foreslåede regler er udtryk for en fleksibel og hensigtsmæssig løsning, hvor der tages de fornødne hensyn til såvel slagtekyllingernes velfærd som til muligheden for at opretholde en bæredygtig slagtekyllingeproduktion. Det bemærkes i øvrigt, at i forhold til det udkast, som blev sendt i høring, har Justitsministeriet besluttet at ændre fremgangsmåden i forbindelse med forøgelser af belægningsgraden fra en tilladelsesordning til en anmelderordning. Det indebærer, at den stedlige fødevareregion som udgangspunkt alene bekræfter over for producenten, at en anmeldelse om forøgelse af belægningsgraden er modtaget. Anmeldelsen opbevares herefter i dokumentationsøjemed, således at oplysningerne kan anvendes i forbindelse med den almindelige velfærdskontrol på området.

For så vidt angår Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets bemærkninger om, at de forudsatte retningslinjer for hold af slagtekyllinger endnu ikke er udarbejdet, henvises der til Landbrug & Fødevarers bemærkninger herom, som er gengivet ovenfor. Retningslinjerne forventes således udarbejdet inden medio april 2010.

For så vidt angår Dyrenes Beskyttelses bemærkninger om det problematiske i, at den tilladte belægningsgrad – der efter den gældende lov om hold af slagtekyllinger i gennemsnit højst må være 40 kg levende vægt pr. m^2 – med lovforslaget hæves til 42 kg levende vægt pr. m^2 friareal, skal det bemærkes, at lovforslaget indeholder en videreførelse af det gældende krav til den maksimale gennemsnitlige belægningsgrad. Efter lovforslaget er udgangspunktet således en maksimal belægningsgrad på 33 kg pr. m^2 , som dog kan øges til 42 kg pr. m^2 , hvis producenten opfylder en række betingelser. Den gennemsnitlige belægningsgrad – beregnet som den gennemsnitlige belægning for det aktuelle hold og de to forudgående hold slagtekyllinger i samme hus – må dog fortsat på intet tidspunkt overstige 40 kg pr. m^2 .

For så vidt angår Landbrug & Fødevarers bemærkninger vedrørende risikoen for, at en for restriktiv anvendelse af undtagelsesbestemmelsen i det foreslåede § 7 b, stk. 2, vil kunne have u hensigtsmæssige konsekvenser for erhvervet, kan det oplyses, at Justitsministeriet i lyset af de fremførte bemærkninger, har omformuleret bestemmelsen. Den nyaffattede bestemmelse indeholder således en adgang for fødevarerregionen til at tillade en forhøjelse af den maksimale belægningsgrad – til trods for, at den samlede dødelighed overstiger grænsen fastsat i den foreslåede § 7 b, stk. 1, nr. 3 – hvis den forhøjede dødelighed er undskyldelig.

Herudover bemærkes det, at med henblik på at hindre, at eksisterende slagtekyllingebedrifter – som følge af lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt – utilsigtet bliver pålagt at sænke deres belægningsgrad, har Justitsministeriet besluttet at indføre en overgangsordning. Den foreslåede overgangsordning indebærer, at bedrifter, der er etableret før den 30. juni 2010, kan anvende belægningsgrader, der er højere end 33 kg levende vægt pr. m^2 friareal, hvis lovforslagets betingelser herfor er opfyldt, og der er indgivet anmeldelse til fødevarerregionen senest den 1. september 2010.

3. Udkastene til bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion og til bekendtgørelse om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger

En række myndigheder og organisationer mv. har fremsat bemærkninger til udkastene til bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion og til bekendtgørelse om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger, som blev sendt i høring sammen med udkastet til lovforslaget. Disse bemærkninger vil blive inddraget i overvejelserne i forbindelse med udarbejdelsen af de to bekendtgørelser.

4. Bemærkninger til andre emner

Aktive Dyrerettigheder anfører, at lovgivning om slagtekyllinger og dyr i rugeægsproduktionen bør indeholde en række yderligere nærmere angivne regler af dyrevelfærdsmæssig karakter, herunder bl.a. regler for siddepinde, og tildeling af grovfoder samt for avl og daglig gennemsnitlig tilvækst.

Justitsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Aktive Dyrerettigheder, som vil indgå i ministeriets fremtidige overvejelser på området.